

În edituri brașovene

Ion Topolog: *Inelul de aur sau Povestea iubirii dintre George Enescu și Maria Cantacuzino (Maruca)*, ediția a II-a, Brașov, Editura „Pastel”, 2012, 480 pag.

Apărut în 2011 și retipărit într-o nouă ediție în 2012, *Inelul de aur sau Povestea iubirii dintre George Enescu și Maria Cantacuzino (Maruca)*, aparținând scriitorului brașovean Ion Topolog, este un masiv roman (480 de pagini) biografic, un „biopic” sau „bionovel”, cum spun americanii. Dar *Inelul de aur* nu este doar atât sau un roman de dragoste, ci și un roman istoric, politic, de moravuri și social care acoperă o perioadă lungă și fascinantă din istoria României, de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până la instaurarea regimului comunist sau a „sovietismului”, cum precizează autorul, oferind detalii inedite despre intensă și pasională legătură și iubire dintre cel mai apreciat compozitor român și prințesa Maria Rosetti-Cantacuzino, zisă Maruca, și analize despre subiecte delicate din istoria României, respectiv domnia regelui Carol al II-lea, perioada mareșalului Ion Antonescu, Garda de Fier, asasinarea premierilor I.G. Duca și Armand Călinescu etc. Romanul lui Ion Topolog cuprinde 13 capitole, un „posibil epilog”, o notă și o bibliografie selectivă, fiind structurat pe mai multe paliere sau contraforturi narrative, cu aluzie și la o formulă muzicală, având în vedere profesiunea protagonistului. Nucleul narativ se condensează în jurul inelului de aur, propunând numeroase simboluri și semnificații pentru întregul edificiu epic. De altfel, motto-ul cărții provine din înseși „Amintirile” lui George Enescu: „...Când suntem copii, părinții ne dau un cerc. La maturitate, o femeie ne trece în deget un inel de aur. Mai târziu, pentru a ne consola că îmbătrânim, prietenii buni ne oferă o coroană cu laur. Toate sunt jucării – toate sunt de formă rotundă – dar jucării! Nu mi-am dorit decât inelul de aur...” Povestea iubirii dintre George Enescu și Maria Cantacuzino (Maruca) este reală și foarte bine documentată, cel de-al nouălea roman al lui Ion Topolog fiind scris cu o mare acribie documentară, de altfel, la sfârșitul cărții apărând și o bibliografie selectivă amplă conținând peste 80 de lucrări, cărți, romane, memorii, jurnale, documente de arhivă, filme și altele.

George Pușcariu: *Din Creangă în creangă*, prefață de Virgil Borcan, postfață de Victor Bibicioiu, Editura „Kron-Art”, 2011, 162 pag.

La zece ani de la publicarea cărții de povestiri *De-a triumghiul Bermudelor*, poetul și prozatorul brașovean George Pușcariu a tipărit, pe la sfârșitul anului 2011, o nouă carte de proză scurtă, intitulată *Din Creangă în creangă*. Volumul este plasat sub semnul, pecetea, amprenta clasicului Ion Creangă și conține 28 de povestiri sau proze scurte, toate având în titlu expresia obsedantă, amintind de jocurile copilăriei, „de-a” (alcătuită din prepoziție plus articol), adică de-a ceva, de la „de-a Dănilă Prepeleag” (corect este Prepeleac, dar poate e o eroare de tastatură!), „de-a statuia”, „de-a bambilicii și pronosportul”, la „de-a fanfara C.F.R.”, sau „de-a Cenaclul Astra”, în fine, de-a orice. Din opera lui Creangă, George Pușcariu parodiază sau pastișează povestea *Dănilă Prepeleac*, microromanul *Amintiri din copilărie* (trimiterile la pupăza din tei și la furtul de cireșe), povestirea pușcariană *De-a opta poruncă* având, de pildă, următorul incipit care constă în confesiunea autorului: „Eu n-am început furțișagurile cu cireșe și pupeze. Prima mea lovitură a fost la grădinița Metrom”, iar prima proză scurtă, „De-a Dănilă Prepeleag” (așa a scris autorul!), este o combinație de Creangă, prin aluzia la povestea și unele întâmplări din *Dănilă Prepeleac* și de Frații Grimm, prin povestea peștișorului de aur. Cartea se sprijină pe cel puțin patru contraforturi literare și simbolice: ludicul, umorul, anamneza (sau reamintirea, rememorarea) și... bodega „Grădina lui Ion” din Brașov. Ca și Creangă, Pușcariu are plăcerea exprimării în forme populare, locuțiuni, proverbe, zicale și ziceri de orice fel, digresiuni, desigur, comico-umoristice, care duc, inevitabil, la o scriitură câteodată îndepărtată de gravitate. Fluxul narativ pușcarian este colorat de umor, uneori răutăcios, malițios, întotdeauna în favoarea autorului sau alter-ego-ului său și umori pe care le obține prin exprimări, enunțuri, fraze familiare și populare, dar și prin alte procedee literare: anecdota, povestea și istorisirea, de multe ori narate de la crâncena cârciumă „Grădina lui Ion”, zisă și „casa de cultură”, un fel de „umbilicus mundi”, de centru al universului, de

Templul lui Apollo, nu din Delphi, ci din Brașov, sau chiar un fel de „caput mundi”, unde beau și agonizează, parcă, ziariști, scriitori, poligloți și alți „oameni de bine”.

Ioan Suci: *Punctul de rouă*
sau *Întâmplări de pe alte planete*
sau *Adio Metafora sau Ironice (Elemente și exerciții de poezie concretă & postmodernă, partea I)*
și *Menestrel de nesomn (versuri amare sau Elemente și exerciții de poezie concretă & postmodernă, partea a II-a)*,
Brașov, Editura „Gotic”, 2012.

După cum avertizează chiar autorul, în *Menestrel de nesomn* și *Punctul de rouă*, „cititorul va putea întâlni, de pildă, versuri, sintagme sau finaluri șocante în aparență, ce intrigă (poate) prin ele însele, pe cei obișnuiți doar cu canoane, la fel ca și anumite despărțiri ale unor cuvinte, toate făcute aici, nota bene, ca într-un joc, intenționat și deci altfel decât în mod obișnuit. La fel și trimiterile și referirile, aparent nefirești și de neînțeles pentru unii, la un univers de tip urmuzian, villonesc, ori à la Tristan Tzara, împănate cu aluzii voit ironice, pamphletare...”. Totodată, Ioan Suci precizează că în această „cheie” trebuie citite, înțelese și interpretate asemenea versuri „ce se constituie într-o replică la tot felul de fracturisme, de post și neo postmodernisme, practicate azi cu o frenezie demnă de o cauză mai bună”. În cele două volume legate între ele, ca un fel de diptic antipostmodern, autorul folosește jocurile de cuvinte, calamburul, ironiile, aluziile la diverse aspecte sociale, mărimile și oficialitățile orașului, snobii, stâlpii și pilonii crâșmelor care se dau boemi, golanii ce sunt primiți cu urale, maneliștii, „cium-palacii”, cocalarii, dar și deținătorii de internet, twitter, facebook, bloguri, iar trimiterile culturale și poetice sunt și ele abundente-amazoniene. Totuși, Suci visează la o lume utopică, ideală, în care să nu mai existe sau măcar să nu (ne) mai deranjeze „derbedeii cu cercei”, „pegra cu chelii tatuate”, „filosofii filfizoni”, „drogații gărlă, șmenarii, bișnițarii, îmbogățiii furi, pitzipoancele de fitze” și alte „pături sociale”. În *Punctul de rouă*, Suci ne prezintă impresii și semnificații de pe alte planete (lirice) și este îngrijorat că pe planeta noastră (poetică) a dispărut metafora (iși ia adio de la ea!) și îi ironizează sardana-palic pe cei care au făcut posibil acest lucru. Volumele sunt scrise în mai multe registre și genuri poetice, de la poeziile în

vers liber, la sonete și pamflete, la pictopoeme avangardiste în formă de aripă, barcarolă, gondolă venețiană, trident, triumghi, șarpe sau chiar în forma... monumentului din fața Gării Brașov, apollinairiene în stil, iar câteva poezii conțin cuvinte și versuri care încep și continuă cu aceeași literă, p, s, ș sau v, ca la avangardiștii interbelici.

Bogdan Niga: *De la verde în jos*,
prefață de A.I. Brumar, postfață de Stelian Răducan,
Brașov, Editura „Pastel”, 2012, 72 pag.

Volumul *De la verde în jos* este cel de-al doilea al tânărului poet Bogdan Niga, încă student la Literale brașovene, după debutul din 2010 cu *Refluxul ființei*. Spre deosebire de poezii din generația 2000 („douămiistă”, „milenaristă” etc.), Bogdan Niga se ferește să „deromantizeze” poezia, să „prozaizeze” lirismul, apelând la versificația de tip clasic, la romantism, uneori naiv-sincer, alteori depășit-vetust. De asemenea, Bogdan Niga inserează și elemente simboliste, de la poezia francezilor Baudelaire, Verlaine, Rimbaud și Mallarmé, trecând prin Laforgue și terminând cu Bacovia, insistând pe latura cromatică a acesteia, pornind chiar de la titlul volumului. Chiar și „ars poetica” lui Niga, din poezia „Renaștere”, este edificatoare în acest sens: „Poezii se reîncarnau în culori, / Trupuri albastre întinse peste cer, / Trupuri verzi memorând iarba, / Stăteau scriși, / Ca niște versuri, / Peste partea nevăzută a tăcerii”. Cromatismul poetizant apare și în *Rogvaiv*, în care autorul brașovean a învățat chiar zilele săptămânii „pe culori”: după roșu, urmează oranj, miercuri, joi etc. De altfel, culorile sunt prezente în aproape toate poeziile nigaiene, de la alb și albastru, de la roșu și negru, până la verde, evident, și roz.

În volumul *De la verde în jos*, există nu numai o muzicalitate dată de utilizarea metrului și a ritmului clasic, dar și câteva „sonorități eufonice”, muzică rezultată ineluctabil din jocul uneori interesant al consoanelor și vocalelor, din tot felul de aliterații și asonanțe semnificative. Pe de altă parte, Bogdan Niga folosește marile teme și motive ale romantismului: melancolia, frenezia, comunicarea și comuniunea cu universul, cosmosul, lumea intergalactică, nu mai vorbim de comunicarea cu divinitatea, căutarea Absolutului, cultivarea fantasticului, stelele, luna, marea, lacul, iubirea, umbra, noaptea, floarea sau visul.